

Kamer: garanties groene stroom Tennet

Van onze verslaggever Douwe Douwes

Gepubliceerd op 11 november '09, 00:47, bijgewerkt op 11 november '09, 13:41

Den Haag - De Tweede Kamer wil harde garanties dat de overname van het Duitse netwerkbedrijf Transpower niet ten koste gaat van investeringen in duurzame energie door netwerkbeheerder Tennet. De coalitiepartijen CDA en PvdA eisen dat Tennet genoeg kapitaal overhoudt om de aansluiting voor windparken in zee te blijven bekostigen.

‘De volgende uitbreiding van Tennet moet westwaarts – naar de windparken voor de kust’, zegt energiewoordvoerder Diederik Samsom namens de PvdA. ‘Ik wil de garantie dat Tennet niet wordt belemmerd bij het doen van investeringen in Nederland’, zegt Liesbeth Spies van het CDA. Zij wil precies weten hoe de transactie wordt gefinancierd.

Het ziet er niet naar uit dat de ministers Bos van Financiën en Van der Hoeven van Economische Zaken politiek een zware kluit aan de aankoop zullen krijgen. Ook oppositiepartij VVD kan zich vinden in de voorgenomen transactie. ‘Het ziet er naar uit dat de consument beter af is, dus wij staan er positief tegenover’, zegt het liberale Kamerlid Frans Weekers.

De Kamer is twee weken geleden vertrouwelijk op de hoogte gesteld van de plannen van Tennet. De SP is toen niet overtuigd. ‘Waarom moet de Nederlandse overheid een energienetwerk in Duitsland exploiteren?’, vraagt SP’er Paulus Jansen zich af. Hij voorziet dat Duitse consumenten in Nederland verhaal komen halen als blijkt dat er te weinig voor het Eon-netwerk is betaald. En als Tennet niet goed over de prijs heeft onderhandeld, draait de Nederlandse belastingbetaler ervoor op, vreest hij. ‘Minister Bos doet het voorkomen alsof dit niks kost, maar bij een zeperd draait de schatkist er wel voor op.’ Jansen vreest dat er al contracten ondertekend zijn, zonder dat het parlement zijn zegje over de zaak heeft kunnen doen.

url: http://www.volkskrant.nl/economie/article1314689.ece/Kamer_garanties_groene_stroom_Tennet

Standpunten van Vereniging Eigen Huis

ENERGIE

Energiebesparing een goede zaak

Het kabinet wil dat woningen energiezuiniger worden. Vereniging Eigen Huis onderschrijft dat streven.

"Het kabinet heeft met het programma Schoon en Zuinig een route uitgezet zodat we in 2020 een van de meest efficiënte en schone energiesystemen van Europa hebben", is te lezen in de miljoenennota. Het kabinet wil dat in 2020 alle woningen 30% energiezuiniger zijn. Nieuwbouwwoningen moeten in 2020 zelfs energieneutraal zijn.

Energiebesparing is een belangrijk maatschappelijk thema waar eigenlijk niemand meer omheen kan. Vereniging Eigen Huis onderschrijft het belang van energiebesparing en daarmee samenhangend duurzaamheid en CO₂-reductie vanuit milieuoogpunt. Ook de eigenwoningbezitter komt steeds meer in aanraking met dit thema. Vereniging Eigen Huis wil de eigen woningbezitter de helpende hand bieden bij het maken van de juiste keuzes op het gebied van energiebesparing.

FINANCIËEL

Consument dreigt op te draaien voor kosten exportnetwerk

Nederlandse elektriciteitsproducenten willen binnenkort op grote schaal stroom verkopen aan het buitenland. Consumenten dreigen op te draaien voor de kosten daarvan.

Het verkopen van stroom aan het buitenland vergt miljardeninvesteringen in het hoogspanningsnet. Volgens de huidige regels draaien consumenten en bedrijven op voor de kosten daarvan en niet de elektriciteitsproducenten. Vereniging Eigen Huis wil dat deze bizarre situatie snel wordt beëindigd en dat stroomproducenten meebetalen aan de transportkosten van hun exportstroom.

Vereniging Eigen Huis en de vereniging van zakelijke energieverbruikers (VEMW) willen dat de Nederlandse overheid ervoor zorgt dat elektriciteitsproducenten meebetalen aan de uitbreiding van het hoogspanningsnet. Alleen dan komt de rekening van nieuwe miljardeninvesteringen in het hoogspanningsnet ook te liggen bij de partijen die eraan verdienen.

ENERGIE

Energie besparen moet geen plicht worden

De overheid overweegt energiebesparende maatregelen verplicht te stellen. Vereniging Eigen Huis vindt dat niet juist.

Het kabinet onderzoekt verdergaande energiebesparende maatregelen voor het geval het stimuleringspakket onvoldoende resultaat oplevert. De overheid denkt aan invoering van energieprestatie-eisen voor bestaande woningen.

Vereniging Eigen Huis is voorstander van stimulerende regelingen en vindt verplichtingen vooralsnog geen goede optie. Energiebesparende maatregelen vragen vaak forse investeringen en het rendement is afhankelijk van de wijze waarop de bewoner het huis gebruikt. Kostbare energiematregelen mogen om die reden niet zonder meer verplicht worden gesteld. De vereniging vindt keuzevrijheid die de eigenwoningbezitter heeft in de wijze en mate van energiebesparing belangrijk.

ENERGIE

Energieleverantie te ondoorzichtig

De meeste consumenten zien door de bomen het bos niet meer op de energiemarkt. Vereniging Eigen Huis vindt dat daaraan iets moet worden gedaan.

Er heerst onder consumenten veel onduidelijkheid over contracten van energieleveranciers. Consumenten moeten voor hun eigen situatie een goede keuze kunnen maken uit de verschillende producten van de verschillende aanbieders, vindt Vereniging Eigen Huis.

Een goede, onafhankelijke en volledige prijsvergelijking kan de consument daarbij helpen. Overstappen kan hem een paar honderd euro per jaar schelen aan energiekosten, ook als hij een boete moet betalen wegens contractbreuk. Overstappen kan via de Energieprijzenvergelijker op de website van de vereniging.

Een andere optie is deelname aan de groepsinkoop van energie via Vereniging Eigen Huis (zie ook het artikel op pagina 24). Deelname aan dit initiatief kan de consument een aardige financiële besparing opleveren. En dat is aantrekkelijk, want het is de verwachting dat de energieprijzen bij herstel van de economie zullen stijgen.

'Dit past in staatsdeelnemingenbeleid'

Directeur Kroon van netbeheerder TenneT over overname van Duits elektriciteitsnet

Nederland werkt aan een Noordwest-Europese markt voor energie. De overname van een Duits stroomnet door een Nederlands staatsbedrijf past daarbij, zegt TeneT-baas Kroon.

Door onze redacteur MARCEL AAN DE BRUGH
ROTTERDAM, 10 NOV. Netbeheerder TenneT neemt het Duitse hoogspanningsnet van E.ON over, voor 885 miljoen euro. Vooral grootverbruikers van stroom in Nederland, zoals staalbedrijf Corus, aluminiumsmelter Aldel en chemieconcern Akzo, zullen opgelucht zijn. In Duitsland is de stroom al jaren goedkoper, omdat veel centrales daar op kolen draaien. Nederland heeft juist veel gascentrales. Het prijsverschil was een paar jaar geleden zo'n 15 euro per megawatt. „Nu ligt het rond de 5 euro”, zegt directeur Mel Kroon van TenneT. Door de integratie van de twee hoogspanningsnetten verwacht hij dat de prijzen in Duitsland en Nederland meer naar elkaar toe zullen groeien.

Goeie zaak dus voor de Nederlandse industrie?

„De overheid probeert al jaren iets te doen aan de hoge stroomprijzen in Nederland. We hebben een kabel gelegd naar Noorwegen voor de import van goedkope waterkracht. We hebben koppelingen gemaakt met de handelsbeurzen van België en Frankrijk. We bouwen nu een verbinding naar Groot-Brittannië. Met Duitsland ging het tot nog toe wat lastiger om stappen te zetten. Door de overname verwacht ik een tempo-versnelling in de integratie van die twee markten. Voor Nederland is het belangrijker om een Noordwest-Europese markt te krijgen dan bijvoorbeeld voor Frankrijk of Duitsland. Daar zijn de stroomprijzen traditioneel laag. Wij zijn redelijk duur door het vele gas dat

Kerncijfers van TenneT na de overname

	Totaal	TenneT	Transpower
Balanstotaal (2008)	€ 5 miljard		
Omzet (2008)	€ 1,2 miljard		
Aantal medewerkers	1.340		
Netwerklengte	19.100 km		
Aangesloten productie	82.000 MW		
Windvermogen	9.800 MW		
Hoofdkantoor		Arnhem	Bayreuth

NRC 101109 / JF / Bron: TenneT, Transpower

we gebruiken.”

Zitten er nog andere voordelen aan de overname?

„Ons net wordt stabiel. Als er nu iets gebeurt zie je de prijs op de APX [de handelsbeurs in Amster-

dam, red.] onmiddellijk pieken, wat extra kosten met zich meebrengt. Na de overname wordt onze markt groter, wat een dempende werking heeft op de pieken. Verder moeten we in Nederland reservevermogen aanhouden voor

Frans stroomnet staat ook te koop

De Franse nucleaire groep Areva heeft gisteren van drie kandidaten een bod ontvangen op zijn divisie voor transport en distributie van elektriciteit. De Japanse groep Toshiba en het Amerikaanse General Electric concurreren met een Frans-Duitse combinatie van Alstom en Schneider. Areva is tot de verkoop van de divisie gedwongen door de Franse staat, dat krap 91 procent van de groep bezit. De groep heeft 8 tot 10 miljard euro nodig voor investeringen in de komende drie jaar en wil daarvoor gedeeltelijk geprivatiseerd worden. President Sarkozy heeft als voorwaarde gesteld dat eerst Areva T&D wordt verkocht. Areva-topbestuurder Anne Lauvergeon heeft zich daartegen verzet. T&D was vorig jaar goed voor 38 procent van de omzet van de groep.

Analysten schatten de waarde van de divisie op 3 tot 4 miljard euro. Areva had de divisie zelf in 2004 voor 920 miljoen euro overgenomen van Alstom, dat toen dringend kapitaal nodig had. Toenmalig minister van Financiën Sarkozy speelde destijds een belangrijke rol bij de redding van Alstom toen. Nu het weer beter gaat, probeert Alstom sinds enige tijd binnen te komen bij Areva. Maar volgens verschillende Franse media is het Frans-Duitse bod het laagste. Geen van de bidders heeft het bedrag bekendgemaakt.

Mel Kroon Foto Chris Pennarts

zijn van elkaars stroommarkten en van gegevens over windsnelheden. De Duitsers hebben veel kennis op het gebied van windenergie en de inpassing ervan.”

Twee jaar geleden nam Gasunie, dat ook een staatsbedrijf is, al een gasnet over in Duitsland. Nu koopt TenneT een stroomnet. De Nederlandse staat onderneemt over de grenzen. Hoe vindt u dat?

„Het is goed dat we samen met het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Financiën kijken wat relevant is voor het creëren van een Noordwest-Europese markt. Het staat zo ook in het staatsdeelnemingenbeleid: daar waar het leidt tot versterking van de kerntaak zijn ook buitenlandse activiteiten denkbaar. Kerntaken zijn bijvoorbeeld zorgen voor betaalbare stroom en leveringszekerheid.”

Hoe lang hebben de onderhandelingen geduurd?

„We zijn er een maand of vijf mee bezig geweest. E.ON heeft vorig jaar november besloten te verkopen. We hebben contact met ze opgenomen. Er is geen veiling gekomen, zoals de bedoeling was, maar we hebben er bilateraal over gesproken. Dat ging goed.”

Gaat u banen schrappen in Nederland of Duitsland?

„Nee.”

als er iets mis gaat. Nu Duitsland erbij komt, kunnen we het reservevermogen beter op elkaar afstemmen. Ook daar besparen we. En we gaan met de Duitsers een systeem opzetten voor uitwisseling van data, zodat we beter op de hoogte

Werkzaamheden aan een hoogspanningsmast.

Foto Raymond Rutting / de Volkskrant

‘Koop stroomnet gunstig voor tarieven’

INTERVIEW MEL KROON

Nederlandse hoogspanningsnet grenst nu aan Tsjechië.

Van onze verslaggever
Michael Persson

AMSTERDAM Het is een ‘fantastische stap in de ontwikkeling van een Europese markt voor elektriciteit’, zegt bestuursvoorzitter Mel Kroon van Tennet. De Nederlandse hoogspanningsnetbeheerder maakte vandaag de overname bekend van het veel grotere Transpower, de hoogspanningsdochter van het Duitse Eon. Het is de eerste grensoverschrijdende fusie van stroomnetten. Het netwerk van het Nederlandse Tennet grenst ineens aan Denemarken, Tsjechië en Oostenrijk.

Waarom deze overname?

‘We waren hier al langere tijd mee

bezig. Onze taak is om vraag en aanbod van stroom adequaat en efficiënt te balanceren. Omdat je elektriciteit niet kunt opslaan, moet er precies evenveel stroom in het net als eruit gaat. Dat lukt beter met een uitgebreid netwerk dan met een klein geïsoleerd net.

‘Dan zijn er verschillende mogelijkheden. Meer verbindingen aanleggen met het buitenland, zoals we hebben gedaan met de kabel naar Noorwegen en eentje naar Engeland, die nog in aanleg is. Ook zijn we bezig met een vierde grensovergang naar Duitsland. Een tweede mogelijkheid is de markt harmoniseren, zoals we doen met Frankrijk en België. De derde mogelijkheid is uitbreiden naar het buitenland.’

Had u het niet bij die eerste twee mogelijkheden kunnen laten?

‘De aankoop van dit Duitse net geeft nog meer voordelen. Nederland zat altijd in een uithoek van Europa. Daardoor werkt de con-

currentie op de stroommarkt niet optimaal, en is de stroomprijs hier hoger dan bijvoorbeeld in Duitsland - op dit moment 3 tot 4 euro per megawattuur. Wanneer we het Nederlandse en Duitse net integreren, kunnen we dat grotere en goedkopere elektriciteitsaanbod makkelijker naar Nederland brengen.’

Wat kost de overname, en hoe financieren jullie dat?

‘De koopsom bedraagt 885 miljoen euro. Het bedrag wordt volledig gefinancierd door ING en RBS.’

In Nederland is besloten om de energiebedrijven te splitsen, om te voorkomen dat ze met het netwerk als onderpand grote avonturen zouden ondernemen. Nu onderneemt een netwerkbedrijf zelf een groot buitenlands avontuur.

‘Toch is dat anders. De overname van een hoogspanningsnet is een minder riskant avontuur dan de koop van energiecentrales.’

Maar moet een staatsbedrijf die risico's willen nemen?

‘In de wet op staatsdeelnemingen staat dat, als dat de kernactiviteiten versterkt, buitenlandse expansie passend kan zijn.’

Schiphol wilde dat ook, maar ziet ervan af.

‘Dat is een ander bedrijf. Nogmaals, wij zien grote maatschappelijke voordelen in het uitbreiden van het net. De voorzieningszekerheid, de stroomprijs...’

Gaat het tarief hier niet omhoog, omdat u deze overname moet bekostigen en straks ook nog grote investeringen moet doen om de Duitse windmolens op zee aan te sluiten?

‘Nee, het tarief blijft gelijk. Sterker nog: als wij ons werk goed doen, gaan de tarieven omlaag. Door de samenvoeging van de netten ontstaan een aantal synergievoordelen.

‘We wilden een tweede kabel

aanleggen naar Noorwegen, dat kunnen we straks met Duitse plannen combineren. En ook het reservevermogen wat je in zo'n net nodig hebt, kunnen we straks delen met de Duitsers.’

Hoe gaat u om met het grote aanbod van windenergie in Duitsland?

‘Windenergie fluctueert sterk, en moet je daarom goed monitoren. Dan is het wel prettig om een groot gebied te bestrijken, zodat je een gebrek aan wind op de ene locatie kunt compenseren met windstroom op een andere. Transpower heeft al veel ervaring opgedaan met het aansluiten van offshore wind, windprognoses en het opvangen van netfluctuaties. Daar kunnen wij van leren.’

Hoe gaat u alle benodigde investeringen betalen?

‘We zijn en blijven een gezond bedrijf. Transpower heeft prima financiële parameters.’